

André & Alfred

Live op TV

Ik vond het maar gek om in de studentenkamer van mijn heit te zijn. Vroeger vonden ze hele andere dingen leuk en bijzonder. De apparaten die toen nieuw waren, zijn nu oude meuk! Toch deed mijn heit toen hij jong was best wel hetzelfde als ik nu doe. Beiden luisteren we muziek, beiden spelen we spelletjes en beiden kijken we tv! Want televisie, dat kijk ik graag.

De tv bestond in mijn heit zijn tijd ook al een even. Misschien is de tv wel iets waar je niet op raakt uitgekeken. Want nog steeds kijken mensen overal tv. De allereerste echte tv-uitzending was in 1928, bijna honderd jaar geleden, in Amerika. Er waren voor die tijd al wel films die je kon zien in de bioscopen. Maar het was nieuw dat je dingen 'live' kon zien. Dat betekent dat wat je op tv ziet, op dat moment echt gebeurt. Net als met voetbalwedstrijden!

Ik zag laatst een heel oud nieuwsprogramma op YouTube. Dat was echt heel anders dan het nieuws nu! De presentator zag er picobello uit. Met gekamde haartjes en een brilletje. En hij praatte heel deftig en rustig, alsof hij alle tijd van de wereld had. Dat terwijl het nieuws nu vaak snel en flitsend is. Ik denk dat de mensen toen minder haast hadden dan nu. Als je nu soms het nieuws kijkt, gaat het soms zo snel dat het net is alsof ze een wedstrijd moeten winnen.

ANDRÉ'S VERHAAL

De tv heeft veel veranderd, denk ik. Je ziet opeens allemaal dingen die je anders nooit zou zien. Ik ben nooit in Afrika geweest, maar ik heb wel heel vaak leeuwen en giraffen op tv gezien. Of de president van Amerika. Ik heb die man nooit ontmoet, maar toch kom ik hem heel vaak op het nieuws tegen. 'Zie ik je alweer meneer het presidentje' denk ik dan.

In het begin had je wel Nederlandse tv, maar geen Friese. Friezen keken net als alle andere Nederlanders naar Hilversum 1, 2 en 3. Want je had maar 3 zenders. Wat een verschil! Onze tv thuis telt tot zender 999...

Maar bijna dertig jaar geleden kreeg Friesland een eigen tv-zender: 'Omrop Fryslân'. De rest van Nederland vond het maar een beetje gek dat de Friezen in hun eigen taal tv gingen maken. Maar in Friesland sloeg het in als een bom! Mensen vonden het leuk om te weten wat er dichtbij hun huis gebeurde. Als ik dan hoor dat er in Brazilië een aardbeving is geweest of in China een flat is ingestort, vind ik dat heel sneu voor de mensen, maar ik denk wel 'wat moet ik ermee?'. Het is toch zover weg. .

Bij Omrop Fryslân kan ik van alles zien over wat er hier gebeurt. Het skûtsjesilen, kaatsen of over de tijdsreizen van mijn heit en ik! En het leuke bij Omrop Fryslân is dat je zomaar een bekende voorbij kunt zien komen. Mijn buurjongen werd laatst bijvoorbeeld geïnterviewd omdat hij het record tot miljoen tellen in het Fries had verbroken. Hij was er wel een maand mee bezig. Wat ellendig saai!

André

André & Alfred

Live op TV

1

Leuk om te doen!

Opdracht 1

Van welk programma zou je willen dat het in het Fries is? Teken dat.

3

ALFREDS ONDERZOEKJE

In de geschiedenis heeft de mens altijd al geprobeerd om van ver contact met elkaar te hebben. Het begon al bij de Chinese soldaten die rooksignalen gebruikten om boodschappen door te geven langs de Chinese Muur. Of de Turkse sultan die bedacht om duiven te gebruiken voor het brengen van brieven. Maar het werd pas echt serieus toen mensen boeken begonnen te drukken. Zo kon één verhaal door heel veel mensen tegelijk over de hele wereld gelezen worden. En veel later kwam er ook de tv. Zo kon je met miljoenen mensen tegelijk naar hetzelfde programma kijken.

Door zulke uitvindingen werd de wereld eigenlijk steeds kleiner. Natuurlijk niet in grootte, maar wel in hoe mensen het beleven. Ik moet denken aan mijn overgroot

beppe Beitske. Laatst op de zolder van mijn ouders, vond ik een dagboek van haar. Deze was geschreven in 1949. Daarin schrijft ze dat toen voor het eerst bij haar in het dorp een telefoon kwam, ze eindelijk kon praten met haar omke Ysbrand, die in Amerika woonde. Het geluid van die telefoons was lang niet zo goed als nu, waardoor je eigen stem voor de anders soms heel anders klonk. Beppe Beitske schrijft dat ze één keer werd gebeld door een man, die haar met 'meneer' aansprak. Haar stem klonk zo laag door de telefoon heen, dat hij niet wist dat ze een vrouw was. Beppe Beitske hing meteen op. 'Hier was ik niet van gediend', schrijft ze. Pijnlijk! Mijn vrouw zou me een mep hebben geven als ik haar meneer zou hebben genoemd.

André & Alfred

Live op TV

Ook heeft beppe Beitske de komst van de radio meegemaakt. Opeens hoefde je niet meer naar concerten toe om muziek te luisteren. Je kon gewoon thuis in de woonkamer luisteren naar concerten. Heerlijk! Beppe Beitske beschrijft dat er in alle huiskamers, van Frankrijk tot Zweden en Nederland werd gedanst op Amerikaanse swingmuziek.

Maar toen ik klein was, was alles alweer helemaal anders. Je kreeg toen ook internet en mobiele telefoons. Ik weet nog wel wat mijn buurman één van de eersten mobiele telefoons had. Dat waren echt joekels van telefoons met enorme antennes erop, waarmee je alleen nog maar kon bellen. Dat was heel anders dan nu.

Beppe Beitske heeft dat niet meer meegemaakt. Zelfs de komst van de tv heeft ze niet meer meegemaakt. Ergens maar goed ook. Op tv werden er ook allemaal dingen verteld om de mensen bang te maken. In Nederland werd gezegd dat de Russen en Chinezen heel gevaarlijk waren. Ik weet nog wel dat toen ik klein was, werd verteld dat de Russen misschien wel bommen op ons zouden gooien. Dat is nooit gebeurd. Ik vraag me af of ze dat ook wel echt wilden. In ieder geval weet ik wel dat ik niet alles geloof van wat er op tv komt. Je moet het niet altijd serieus nemen!

~~ALFRED~~

Opdracht 2

LEUK OM TE FANTASEREN

Nieuws is soms zo negatief, vind je niet? Het gaat altijd over oorlog, ziekte en dingen die niet goed gaan. Maar als jij nou eens een nieuwsuitzending mocht maken, met alleen maar dingen waar jij blij van wordt, wat voor dingen zouden dat zijn? Teken jezelf als nieuwslezer. En maak een spraakwolkje met daarin de dingen die je zou zeggen.

2

